

عنوان مقاله:

بررسی اثرات متقابل تغییر اقلیم و خشکسالی در استان ایلام (مطالعه موردی شهرستان دهلران)

محل انتشار:

اولین همایش ملی کشاورزی، محیط زیست و امنیت غذایی (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

جمشید تیموری - کارشناس ارشد جغرافیای طبیعی، اقلیم شناسی، دبیر جغرافیا

محمد تیموری - دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی شیمی، فرایندهای جداسازی، دبیر شیمی

خلاصه مقاله:

تغییرات اقلیمی یک زمینه کلی و جهانی است ولی عواملی چون اقدامات سازه ای بشر، برداشت بی رویه از منابع آبی زیرزمینی و سطحی، دخل و تصرف بشر در طبیعت از عوامل تشدید کننده آن است. اقلیم نتیجه تاثیر توأم پدیده های هواشناسی است. زندگی بشر در طول تاریخ و در سراسر جهان همواره در معرض انواع مخاطرات طبیعی قرار داشته که بخشی از این خطرات و حوادث ناشی از فعالیت ها و فرایندهای زمین شناسی و ژئومورفولوژیکی از قبیل زلزله، آتشفشان، سیل و غیره بوده، اما شمار دیگری از حوادث طبیعی که از فراوانی و گستردگی نسبتاً بیشتری برخوردارند، حوادث ناشی از فرایندهای آب و هوایی میباشند که شدت و فراوانی این پدیده ها تا حدود زیادی به موقعیت جغرافیایی محل بستگی دارد. میتوان به طوفان های سهمگین، خشکسالی، بارش های سیل آسا و رعد و برق اشاره نمود که در این میان، خشکسالی از اهمیت و گستردگی قابل ملاحظه ای برخوردار است. کشور ما در قسمتی از منطقه خشک و نیمه خشک جهان قرار گرفته است (در عرض جغرافیایی 25 تا 40 درجه شمالی). محدوده مورد مطالعاتی بین طول شرقی 46 درجه، 31 دقیقه، 24 ثانیه تا 47 درجه، 16 دقیقه، 04 ثانیه و عرض شمالی 32 درجه، 41 دقیقه، 39 ثانیه تا 33 درجه، 18 دقیقه، 47 ثانیه در استان ایلام قرار دارد. که با مساحتی برابر 932/4 کیلومتر مربع و دارای اقلیمی گرم و خشک با میانگین بارندگی سالانه حدود 240/7 میلیمتر، متوسط میزان تبخیر سالانه 3855/9 میلیمتر و میانگین رطوبت نسبی بلند مدت سالانه 38% و طی یک دوره 23 ساله (92 - 1369) مورد پژوهش قرار گرفته است. استان ایلام به سبب نزدیکی به بیابان های کشورهای مجاور همواره در معرض این پدیده مخرب است. پدیده خشکسالی متأسفانه طی قرون گذشته همواره در کشور ما رخ داده و آثار و پیامد های نامطلوب خود را بر ساکنین کشور تحمیل نموده است. بنابراین خشکسالی پدیده جدیدی نیست. متأسفانه کشور ما برای مقابله با این پدیده شوم طبیعی برنامه جامع نداشته و هنوز به صورت انفعالی در زمان وقوع این بلیه با آثار آن ها مقابله می شود. و با استفاده از شاخص SPI در طول دوره 23 ساله (92 - 1369) روند تغییرات بارندگی سالانه و متوسط تراز سطح آب را که بطور نسبی در حال کاهش نسبت به طول دوره آماری می باشد، را بدست آورده کاه نشان دهنده تغییرات اقلیمی و وقوع خشکسالی در منطقه است. و نیز، از دو روش ترسیم منحنی های میانگین متحرک 5 ساله بارش و شاخص SIAP استفاده گردیده است. این شاخص، متغیر معیار شده بارندگی و بدون بعد است. مقدار عادی این شاخص از 25. + تا 28. - برای شدتهای مختلف خشکسالی در تغییر است. و از روش طبقه بندی آمبرژه عوامل تعیین کننده اقلیم در هر منطقه ترسیم و استفاده شده است.

کلمات کلیدی:

مخاطرات طبیعی، خشکسالی، شاخص SIAP، SPI، ژئومورفولوژی، اقلیم گرم و خشک، شهرستان دهلران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/375396>

